

BLOM FISKEOPPDRETT AS
Ulvøyvegen 130
5337 RONG

Deres ref:
Vår ref: 2016/176407
Dato: 20.02.2017
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

BLOM FISKEOPPDRETT AS - LOKALITET 10086 REKEVIKI - RAPPORT MED VEDTAK OM GODKJENNING

Mattilsynet viser til søknad om endring av anleggskonfigurasjon og arealbruk ved lokalitet 10086 Rekeviki. Søknaden ble oversendt fra Hordaland Fylkeskommune.

Saken gjelder

- 10086 - REKEVIKI, Lokalitetsnummer 10086

Vedtak om godkjenning

Distriktskontoret for Bergen og omland, gir Blom Fiskeoppdrett AS tillatelse til permanent utvidelse av biomasse for akvakulturlokalitet 10086 Rekeviki, til en produksjon på 3.120 tonn MTB for oppdrett av matfisk av laks, ørret og regnbueørret.

Vilkår

- Mattilsynet vil sette som vilkår at virksomheten måler oksygen daglig ved det punktet i anlegget med antatt dårligst forhold for fisken.

Eventuelle vilkår fra tidligere godkjenninger vil fortsatt være gjeldende.

Denne godkjenningen er ikke gyldig før Hordaland Fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 Krav om godkjenning

Vi har observert:

Blom Fiskeoppdrett AS har søkt om tillatelse til å øke produksjon fra 1.560 tonn til 3.120 tonn MTB på lokalitet Rekeviki i Lindås kommune. Det er ikke søkt om økt arealbruk eller endring i anleggskonfigurasjon, og anlegget består i dag av tre sirkulære plastringer med en omkrets på 160 meter.

Bakgrunnen for søknaden er et ønske om å øke produksjonen på lokaliteten. Søknaden er også begrunnet med at virksomheten ønsker en mer effektiv produksjon ved å sette ut større smolt i merdene, slik at fisken når ønsket vekt tidligere og dermed står kortere tid i sjø.

Den omsøkte lokaliteten ligger utenfor Hornesletta, sørvest for Kraaka i Austfjorden. Austfjorden er den innerste delen av Fensfjorden og deler seg i tre med Hindnesfjorden og Dalafjorden. I dette fjordsystemet finnes det i dag 6 matfiskanlegg, ett stamfiskanlegg og ett settefiskanlegg. Matfiskanleggene som ligger nærmest lokalitet Rekeviki er lokalitet Leirvika 2,3 km og lokalitet Laberget 3,4 km. Austfjorden er en terskelfri fjord fra innerst til ytterst i Fensfjorden. Strømforhold og andre relevante faktorer antas vurdert i tidligere etableringsgodkjenning, og vil derfor kun kort omtales i denne rapporten. Resipientanalyse AS har foretatt hhv. strømmålinger og MOM B-undersøkelse ved lokalitet Rekeviki, og rapportene derfra er vedlagt søknaden.

Strøm

Strømmålingen ble utført med 4 stk SD6000 strømmålere fra Sensordata AS, og de ble satt ut på 5, 15, 50 og 100 meters dyp. Strømmåleren ble programmert til å måle strøm hvert 10 minutt, og det ble målt strøm i perioden 9.11-15.12.2010. Resultatene viste at vannutskiftingsstrømmen var svak til middels sterk (5 + 15 m dyp), spredningsstrømmen var sterk (50 m), og den gjennomsnittlige bunnstrømmen var middels sterk (100 m). Den sterkeste strømmen ble målt ved 50 meters dyp og var 21,4 cm/s. Hovedstrømmen var dominert av en nordvest og sørøstgående strøm. Kort oppsummert er det i strømmålingsrapporten (datert 06.01.2011), beskrevet en god gjennomsnittlig spredningsstrøm og moderate strømforhold i vannsøylen ved lokaliteten. Resipientanalyse AS påpeker at det kan være hensiktsmessig å foreta nye strømmålinger med oppdatert programvare for å sikre kvalitet på målingene og for å minske faren for feilregistreringer.

MOM- B resipientgransking

MOM- B granskningen ble utført den 02.04.2014. Prøveuttakene av sediment ble utført etter gjeldende krav i Norsk Standard (NS 9410:2007). Hensikten med undersøkelsen var å kartlegge miljøtilstanden på lokaliteten samt å vurdere lokalitetens framtidige produksjonskapasitet og bæreevne etter kravene stilt i §35 Miljøovervåking i akvakulturdriftsforskriften. Bunnen under lokaliteten består hovedsaklig av sand, silt og grus. Det ble tatt grabbprøver fra 10 prøvepunkt av bunnen rundt anlegget, og resultatet av undersøkelsen ga lokaliteten samlet tilstandsklasse 1 = svært bra. Det ble ikke påvist lukt av hydrogensulfid eller gassbobling i noen av grabbprøvene, og det ble ikke funnet fôr- rester eller spor av fiskefekalier. Resipientanalyse AS anbefaler at det blir utført en MOM-C gransking ved lokaliteten for en videre vurdering av miljøtilstanden utover i resipienten. Det anbefales også at det gjennomføres en ny MOM-B gransking om ca. 2 år med fisk i anlegget og etter ny fôringstopp for å sjekke bæreevnen til lokaliteten.

Dyrehelse og dyrevelferd, samt hensyn til villfisk - bekjempelse av lakselus

Søknaden er vedlagt helserapporter fra fiskehelsetjenesten Fishguard AS fra forrige generasjoner ved lokaliteten (Høst 2013- 2016 og Vår 2016). I følge vedlagte veterinærrapporter har helsesituasjonen til fisken har vært god bortsett fra noe forekomst av amøbeindusert gjellesykdom (AGD), og gjellebetennelse. Innrapporterte lusetall til Altinn for 2014 og 2016 viser at virksomheten stort sett har hatt god kontroll på mengden lakselus ved lokalitet Rekeviki. I 2014 var det registrert seks uker med overskridelser av lusegrensen, og lusetallet var høyest i uke 42 med 3,1 kjønnsmodne hunnlus. Det var ingen registrerte overskridelser av lusegrensen høsten 2015 og 2016. Dødeligheten ved lokaliteten har vært lav, bortsett fra forøket dødelighet i anlegget august og september 2016 grunnet kronisk gjellebetennelse.

beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system

Vedlagt søknaden er utdrag av virksomhetens beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system. Disse dokumentene er i liten grad tilpasset de lokale forholdene ved lokalitet Rekeviki, da vedlegg med utdrag fra IK-akva er beskrevet å gjelde for alle lokaliteter i overskriften.

Anleggets internkontroll og prosedyrer skal ivareta et godt levestandard for fisken i anlegget og også ift miljøet rundt, det er derfor viktig at disse er lokalitetstilpasset.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Saken blir i hovedsak vurdert etter Etableringsforskriften. Formålet til forskriften er å fremme god helse og fiskevelferd. Plassering av et akvakulturanlegg i forhold til andre virksomheter og miljø i nærheten har avgjørende betydning for forebygging, avgrensning og utrydding av smittsomme sykdommer. Produksjonsomfang og biomasse med fisk i anlegget spiller også en rolle for sykdomssituasjonen og eventuell smittefare.

God utskifting av vann er viktig for å føre friskt, oksygenrikt vann inn til fisken, og for å fjerne metabolske avfallsstoff og smittestoff fra fisken. Miljømessig optimale forhold for fisken er en av hovedpilarene i forsvarsverket mot oppblomstring og spredning av smittsomme sykdommer. Opphopning av sediment under anlegget kan gi gassproduksjon, som igjen kan medføre fiskehelsemessige problemer. Oksygen er trolig den viktigste faktoren for å ha et godt merdmiljø. Jevn strøm med lite stillstand er et ufravikelig krav for å sikre fisken et godt merdmiljø med nok oksygen. For sterk strøm kan føre til dårlig fiskevelferd, som for eksempel kan medføre slitasjeskader og økt stress. Dette gjelder særlig liten fisk. I tillegg kan sterk strøm føre til praktiske utfordringer ved for eksempel avlusing og bruk av helpresenning.

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelaterte virksomheter

Mattilsynet har tidligere en anbefalt minsteavstand på 2,5 kilometer mellom akvakulturanlegg med en maksimalt tillatt biomasse (MTB) på inntil 3600 tonn som retningsgivende for å unngå «uakseptabel risiko for spredning av smitte». For anlegg over 3600 tonn er den anbefalte minsteavstanden til andre akvakulturanlegg fem kilometer. Strømforhold, bunntopografi og omkringliggende geografi kan legitimere både kortere og lengre avstander. Ut fra nyere erfaring og kunnskap vet vi at 2,5 km mellom anlegg uten koordinert brakklegging gir dårlig smitteforbyggende effekt for sykdommer som ILA og PD. Sykdomssituasjonen er i dag krevende, og nesten hvert år oppdages nye sykdommer som kan føre til stor dødelighet. Mattilsynet har derfor endret på anbefalingene om minsteavstander mellom anlegg. Praksisendringen gjelder fra 6. januar 2017, jf. brev til bransjeorganisasjonene, også for innsendte søknader om etablering eller utvidelse som ikke er endelig avgjort.

Endringen innebærer at Mattilsynet har økt den anbefalte minsteavstanden for mindre akvakulturanlegg (anlegg med en MTB på inntil 3600 tonn). Utenfor koordinerte brakkleggingsgrupper vil den anbefalte minsteavstand på fem km gjelde for alle anlegg uavhengig av størrelsen på anlegget, men det skal også legges vekt på kunnskap om strømforhold og smittespredningsmodeller. Eksisterende anlegg utenfor koordinerte brakkleggingsgrupper som ligger nærmere enn fem kilometer, vil i de fleste tilfeller ikke få utvide produksjonen (MTB). Avstanden mellom anlegg innenfor en brakkleggingsgruppe kan være kortere dersom alle praktiserer fire uker samtidig brakklegging, i tråd med korresponderende driftsplaner. Avstanden mellom anleggene innenfor en slik gruppe kan også være kortere enn 2,5 km.

Når Mattilsynet vurderer risikoen for spredning av smitte, vil vi også legge vekt på antall anlegg og mengde fisk innenfor brakkleggingsgruppen, og sykdomssituasjonen i området. Nye anlegg som skal etableres innenfor en koordinert brakkleggingsgruppe, må tilpasse seg det etablerte driftsmønsteret. Ved godkjenning av nye anlegg innenfor en gruppe, vil Mattilsynet sette som vilkår at brakkleggingen skal være koordinert med allerede etablerte rutiner for brakklegging. Regelmessig og koordinert brakklegging av grupper av anlegg, samt god avstand mellom anlegg som ikke har koordinert brakklegging, er viktige forebyggende tiltak som bidrar til bedre fiskehelse og fiskevelferd.

Av aktuelle lokaliteter er det Leirvika og Laberget som ligger nærmest omsøkt anlegg, med en avstand på 2,3 og 3,4 km. Omsøkt lokalitet er plassert i et område som er omfattet av et SFO fastsatt av Mattilsynet, SFO nr.11 Austfjorden. Rekeviki har minimum en måned felles brakkleggingstid med de andre lokalitetene i SFO nr.11. Felles utsettperiode og brakkleggingstid vil kunne virke forebyggende med tanke på etablering og spredning av smittsomme sykdommer. I tillegg vil risiko for vannbåren smitte være redusert på grunn av havstrømmens bevegelser i fjorden. Mattilsynet vurderer derfor avstanden mellom lokalitetene som tilstrekkelig.

Søknaden er også vurdert etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold i forhold til mulige effekter på det biologiske mangfoldet, forurensning av det ytre miljø og økologiske effekter.

Miljøforhold

De miljømessige forhold er vurdert ut fra tilgjengelig kunnskap og registreringer i området, og den siste miljøundersøkelsen viser at lokaliteten hadde tilstand 1, svært bra. Dersom en vurderer bunntopografi med sprednings- og bunnstrøm, ser en at det totalt sett er lite organisk materiale som har blitt akkumulert like under lokaliteten. Noe akkumulering av organisk materiale må allikevel forventes ved en dobling av MTB, da en økt produksjon vil kunne føre til en økt akkumulering av organisk materiale. En eventuell akkumulering like i nærheten av oppdrettslokaliteten vil kunne påvirke fiskehelse og fiskevelferd negativt. Mattilsynet vil derfor anbefale Blom Fiskeoppdrett AS å følge med på om en slik utvikling oppstår, og om det eventuelt vil påvirke fisken på lokaliteten. Tiltak som blir satt i verk og videre miljøundersøkelser vil vise om området tåler belastningen som en utvidelse vil føre til.

Strøm

Strømmålingene for lokalitet Rekeviki viser generelt sett en middels sterk til svak vannutskiftningsstrøm. En økning i biomasse vil føre til et høyere antall fisk og en høyere tetthet i hver enkelt merd. Dette kan igjen medføre dårligere vanngjennomstrømning i hver merd, og således forværre oksygentilgangen for fisken. Mattilsynet vil sette som vilkår at virksomheten måler oksygen daglig ved det punktet i anlegget med antatt dårligst forhold for fisken. Dette for å dokumentere at oksygenforholdene for fisken holder seg tilfredsstillende selv etter en dobling av biomassen. Mattilsynet vurderer det ellers som positivt at anlegget er plassert på tvers av strømmretningen, slik at vanntransporten gjennom anlegget sikrer best mulig oksygentilførsel til fisken i merdene.

Dyrehelse og dyrevelferd, samt hensyn til villfisk - bekjempelse av lakselus

Historikk for lokaliteten som var vedlagt søknaden, viser at forholdene tilknyttet fiskehelse og -velferd har vært under kontroll. Det er et økende problem med lakselus på grunn av økende mengder oppdrettsfisk i sjøen, og en ser økende tendenser til begynnende resistens mot ulike behandlingsmidler. En dobling av biomasse vil medføre at tettheten av fisk i merdene øker, og det vil bli lettere for lakselus og eventuelle sykdomsagens å infisere nye verter da avstanden mellom dem vil

være mindre. En økt produksjon vil derfor gi et større smittepress på omgivelsene, både overfor eget og andre nærliggende anlegg.

I følge risikovurderingene fra Havforskningsinstituttet er lakselus og påvirkningen den har på villfisk et økende problem. Det er også en sammenheng mellom antall laks i merdene og mengden lakselus som blir spredt til villfisk i fjorden. Villfisk og andre levende organismer vil også kunne smittes eller ta opp smittestoffer fra infisert oppdrettsfisk. Det er ikke registrert noen nasjonale laksefjorder i nærheten av Fensfjorden, men det finnes solide bestander av sjøørret i Nordhordland. Siden Blom fiskeoppdrett AS ikke har hatt noen overskridelser av lusegrensa i 2016, finner vi det sannsynlig at virksomheten vil kunne holde seg under lusegrensen ved en dobling av MTB. Det er også en forutsetning at Blom Fiskeoppdrett AS sørger for å ha utstyr og kompetanse til å holde tallet på lakselus under forskriftens krav.

Det er ikke kjent at området inneholder noen nasjonale eller regionale viktige miljøverdier som kommer i konflikt med den permanente etableringen av lokaliteten. Vi finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra hensynet til det biologiske mangfoldet, økologiske effekter eller naturmiljøet for øvrig. Vi finner heller ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9. Strømmålingene og miljøundersøkelsene som var vedlagt er vurdert som tilfredsstillende.

Mattilsynet ville normalt sett etterspurt en mer annleggstilpasset utgave av vedlagte beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system. Svar på søknad om en økning av biomasse for denne lokaliteten kan ikke bli sett på som en godkjenning av innsendt del av internkontrollsystemet, risikovurderinger eller beredskapsplaner.

Mattilsynet er av oppfatning at lokalitet 10086 Rekeviki vil være en egnet lokalitet for utvidelse til oppdrett av fisk med omsøkt 3.120 tonn MTB.

Denne godkjenningen er ikke gyldig før Hordaland Fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket. Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Trine Hellan
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET REGION VEST, Postboks 185 Sentrum, 5804 BERGEN
HORDALAND FYLKESKOMMUNE REGIONALAVDELINGA, Postboks 7900, 5020 BERGEN
Fylkesmannen i Hordaland - Landbruksavdelinga, PB. 7315, 5020 Bergen

Vedlegg:

Regelverk og rettigheter
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Regelverk og rettigheter

Hjemmel for tilsyn

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 / dyrevelferdsloven § 30 / dyrehelsepersonelloven / forskrift om omsetning av reseptfrie legemidler § 18 hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven / forskriften

Du har rett til å få veiledning om regelverket

Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan regelverket skal forstås. Mattilsynet kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Klagerett

Det er klagerett på enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre uker etter at dere har mottatt informasjon om vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere finner mer informasjon om klageretten i vedlegget Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak.

Gebyr ved oppfølgingstilsyn:

Dersom Mattilsynet må gjennomføre et nytt fysisk tilsynsbesøk for å kontrollere at vedtak er etterkommet, vil det bli ilagt et gebyr på kr 2255,-. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) § 1, jf. kontrollforordningen artikkel 28, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 15a.

Aktuelt regelverk:

- FOR 2008-06-17 nr 823: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2008-06-17 nr 822: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
- FOR 2004-03-19 nr 537: Forskrift 19. mar. 2004 nr. 537 om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (forskrift om IK-Akvakultur)
- FOR 2008-06-17 nr 819: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr (omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr)
- Lov 19. jun. 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven)

Avsender	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27)	
Mattilsynet Avdeling Bergen og omland Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
BLOM FISKEOPPDRETT AS Ulvøyvegen 130 5337 RONG	20.02.2017	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til	Klagen skal først sendes til avsenderen av denne meldingen. Dersom dette organet ikke endrer vedtaket som følge av klagen, vil den bli sendt videre til klageinstansen for avgjørelse.
Fristen til å klage	Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet ble mottatt. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristen løper ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bes De oppgi dato når denne meldingen ble mottatt. Dersom klagen blir sendt for sent, er det adgang til å se bort fra den. Om De har særlig grunn til det, kan De likevel søke om å få forlenget klagefristen. De bør da i tilfelle nevne grunnen til forsinkelsen.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De ikke allerede har fått begrunnelse for vedtaket, kan De sette fram krav om å få det. Slikt krav må settes fram i løpet av klagefristen. Klagefristen blir i så fall avbrutt, og ny frist begynner å løpe fra det tidspunkt De mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	Klagen skal nevne det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. De bør også nevne Deres begrunnelse for å klage og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må undertegnes.
Utsetting av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De har imidlertid adgang til å søke om å få utsatt iverksettingen av vedtaket inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort
Rett til å se sakens dokumenter og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken, jf fvl §§ 18 og 19. De må i tilfelle vende Dem til det forvaltningsorgan som har sendt denne meldingen. Der kan De også få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokatbistand etter reglene om fritt rettsråd. Her gjelder imidlertid normalt visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannens kontor eller vedkommende advokat kan gi nærmere veiledning. Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, for eksempel til advokatbistand. Dersom vedtaket er blitt endret til gunst for klageren, er det etter fvl § 36 også adgang til å søke dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med saken. Klageinstansen vil om nødvendig orientere Dem om retten til å kreve slik dekning for sakskostnader.
Klage til Sivilombudsmannen	Det er også mulig å klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen).

